

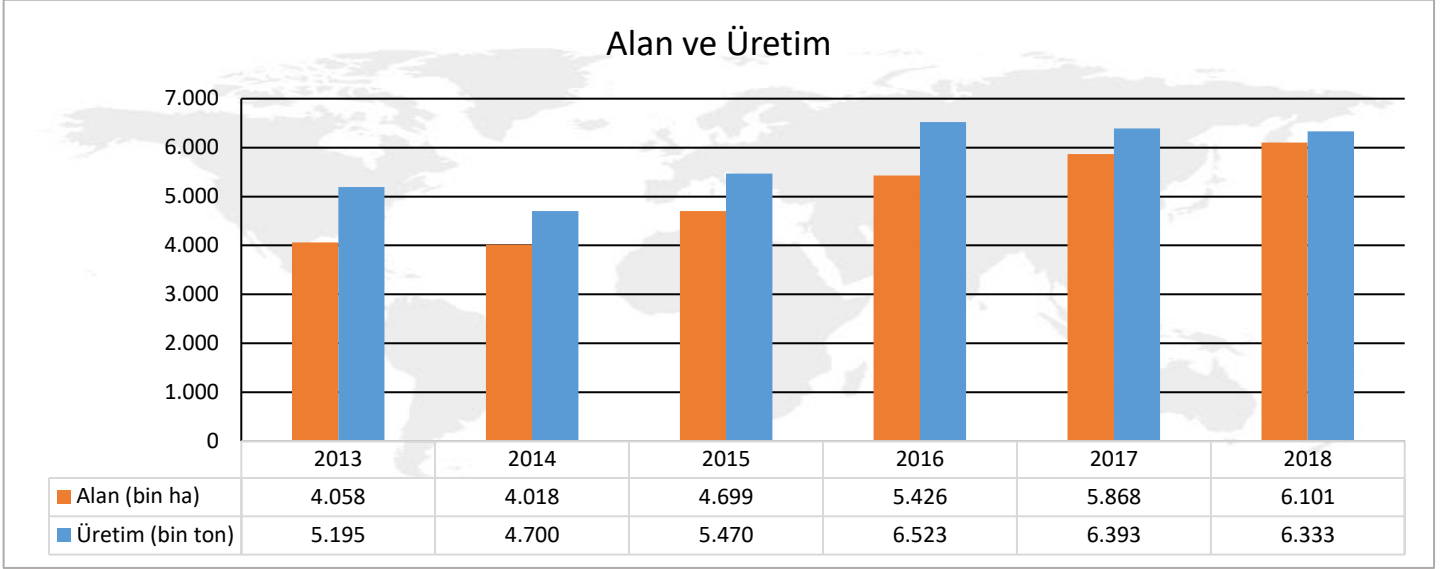
ÜRÜN MASALARI MERCİMEK BÜLTENİ

SAYI: 10

EYLÜL 2020

DÜNYADA MERCİMEK

Alan ve Üretim

Kaynak: FAO

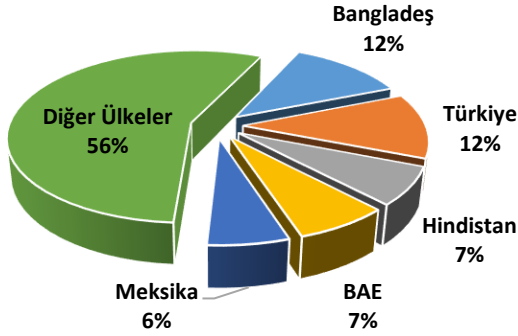
2018 yılı FAO verilerine göre **6,1 milyon hektar** alanda **6,4 milyon ton** üretim gerçekleşmiştir. 2017 yılına göre üretim alanlarında artış mevcut iken küresel ısınmaya bağlı olarak yaşanan iklimsel sorunlar önemli üreticilerden Kanada ve Hindistan'ın üretim miktarlarının azalmasına neden olmuştur. Dünya ortalama verimi 2017 yılında 109 kg/da iken 2018 yılında 104 kg/da olarak gerçekleşmiştir.

Hindistan hükümeti tarafından uygulanan ve dünya mercimek piyasalarını hareketlendiren ithalatta vergi indirimi 31 Ağustos 2020 tarihi itibarı ile son bulmuştur. Vergi indiriminin 400 bin - 500 bin ton ithalatla (%80 Kanada, %20 Avusturalya menşeli) sonuçlandığı tahmin edilmektedir.

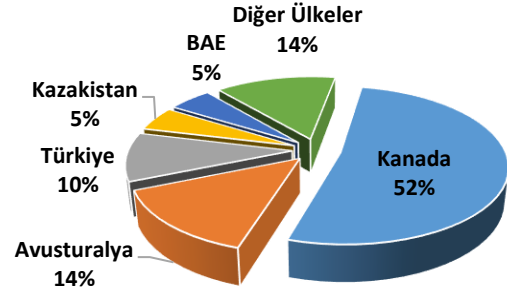
Kanada 2020/2021 üretiminin beş yıllık ortalamasının üzerinde gerçekleşerek 2,5 milyon tona ulaşması beklenmektedir. Kanada hasatları Eylül ayı ilk haftası itibarı ile %90 oranında tamamlanmış, Avusturalya hasatlarının ise Ekim - Kasım aylarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Bununla birlikte Hindistan piyasadaki belirleyici rolünü korumaktadır. Kharif sezonu (*ekimin Haziran ayında, hasadın Kasım ayında başladığı sezon*) bakliyat alanları geçen yıla göre % 4,6 artmıştır. Muson yağmurları da ürünler için gerekli yağışı sağlamıştır.

Mercimek İthalatı (2018)

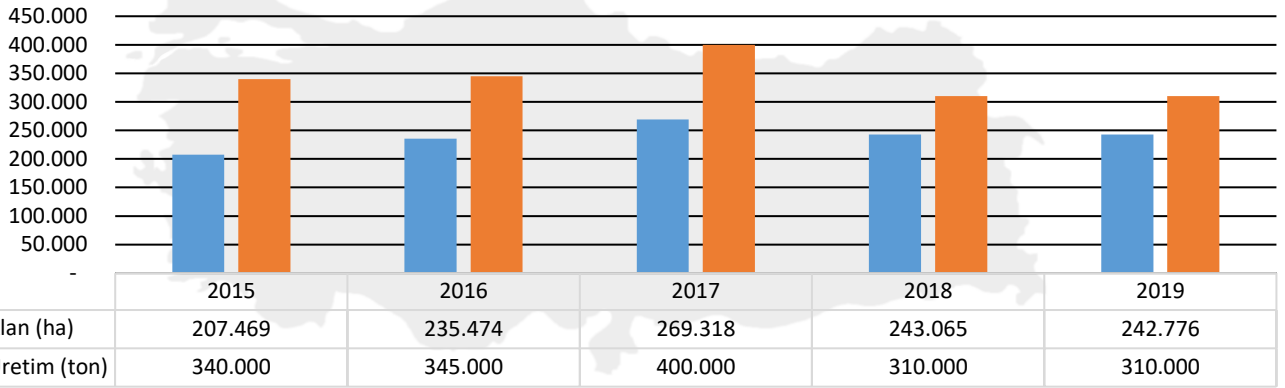
Mercimek İhracatı (2018)

Kaynak: FAO

TÜRKİYE'DE MERCİMEK

Kırmızı Mercimek Alan ve Üretim

Kaynak: TÜİK

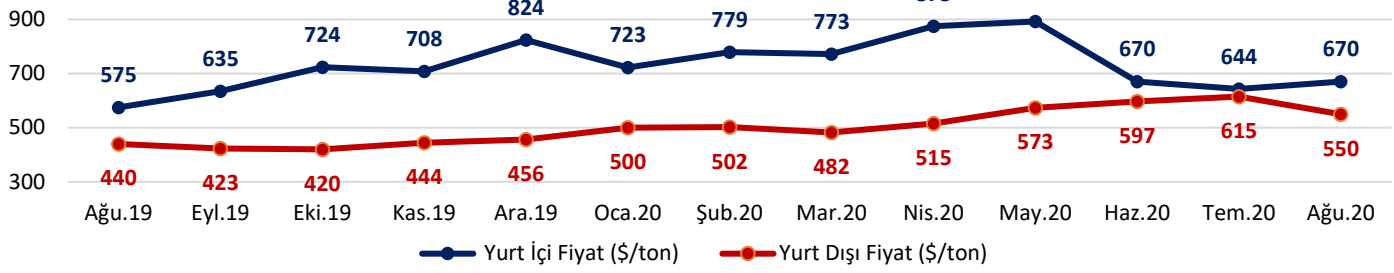
Ülkemizde diğer baklagil ürünleri gibi bir dönem düşüş yaşayan mercimek üretimi, yapılan destekleme ve proje uygulamaları ile artış göstermeye başlamıştır. Ancak henüz istenilen seviyelerde değildir.

TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre yeterlilik oranı kırmızı mercimek için **%75**, yeşil mercimek için **%87**'dir. Türkiye kırmızı mercimek tüketimi **364 bin ton**, kişi başı tüketim **4,4 kg/yıl** iken yeşil mercimek Türkiye tüketimi **43 bin ton**, kişi başı tüketim **0,5 kg/yıl**'dır. Kırmızı mercimekte **gümrük vergisi oranı % 19,3**'tür.

Ağustos ayı süresince yurt içi borsalarda kırmızı iç mercimek fiyatı 4.850 TL/ton (670 \$/ton), kırmızı kabuklu 4.300 TL/ton (594 \$/ton), yurt dışı borsalarda ise Kanada küçük kırmızı mercimek fiyatı 550 \$/ton civarında seyretmiştir. Yeşil mercimek ise yurt içi piyasada ortalama 6.050 TL/ton (836 \$/ton), yurt dışı piyasada 620 \$/ton'dan işlem görmüştür.

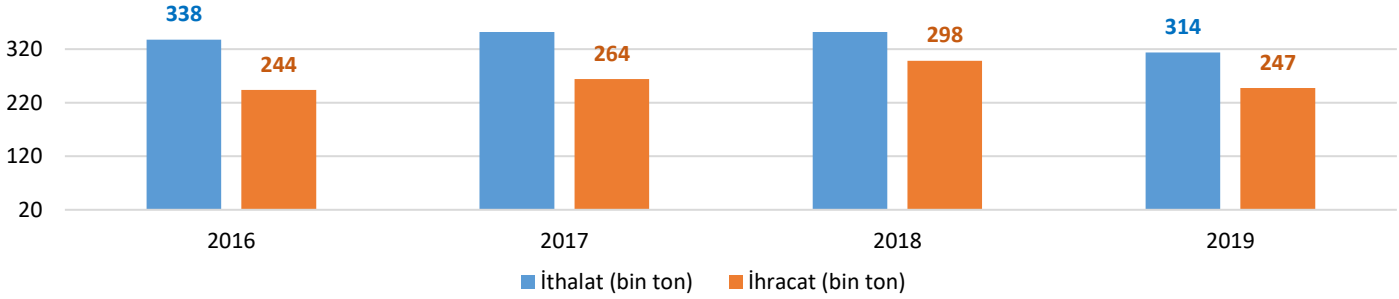
Kırmızı İç Mercimek Yurt İçi Yurt Dışı Borsa Fiyatları

Kaynak: STATPUB, Mersin Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

DIŞ TİCARET

Kırmızı Mercimek İthalat ve İhracatı

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 71340000013, 71340000019

2019 yılı ithalat - ihracat dengesine bakıldığında ise kırmızı mercimekte yaklaşık **33 milyon \$'lık ülkemiz lehine** fark bulunmaktadır.

2019 yılı ilk yedi aylık ithalatı 173 bin ton, ihracatı ise 139 bin ton iken 2020 yılı aynı dönemdeki ithalat 331 bin ton, ihracat ise 219 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk yedi ayında kırmızı mercimek ithalat ve ihracat arasındaki değer farkı ülkemiz lehine yaklaşık 17 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

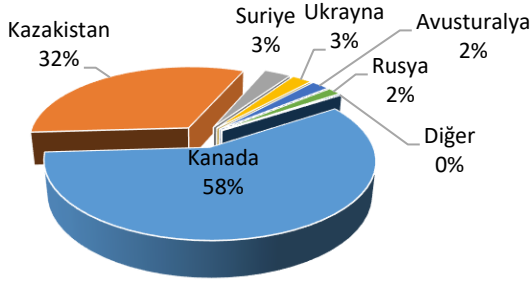
2019 ve 2020 yılları ilk yedi ayları karşılaştırıldığında **pandemi kaynaklı olarak Orta Doğu pazarında meydana gelen baklagil talebindeki artışın DİR kısıtlaması öncesi ithalattaki artışı tetiklediği düşünülmektedir.**

2016/1 Sayılı Tarım Ürünlerinde Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi gereğince mercimek için 1 Mayıs - 30 Eylül tarihleri arasında ithalat yapılmamaktadır.

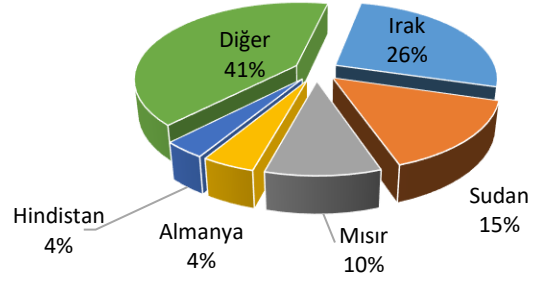
Bu uygulama ile üreticilerimizin korunması amaçlanmaktadır.

İthalatta Kanada ve Kazakistan önemli yer tutarken, ihracatta Orta Doğu ülkeleri önemli bir paya sahip olup 2020 yılı ilk yedi aylık dönemde de bu durum değişmemiştir.

İthalatın Ükelere Dağılımı

İhracatın Ükelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 71340000012, 71340000013, 71340000019

DEĞERLENDİRME

- 2019/2020 üretim sezonunda yaşanan pandemi sürecinde Bakanlığımızca alınan tedbirler sayesinde üretim aşamasında sorun yaşanmamıştır.
- TÜİK I. tahminine göre kırmızı mercimek üretiminin **350 bin ton**, yeşil mercimek üretiminin ise **42 bin ton** olması beklenmektedir.
- Ürün Masaları faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen saha ziyaretlerinde genel olarak yeşil mercimek ve kırmızı mercimek verimlerinin ortalamalar civarında olduğu, üreticimizin %75 hibe tohum dağıtımından memnuniyet duyduğu değerlendirilmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr